

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/88/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914203328
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6914203328.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35724803, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO 36 613 843, proti žalovanému O. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., P. XX, v konaní o zaplatenie sumy 2.508,99 € s prísl. o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 14C/238/2014-38 zo dňa 14. 05. 2015, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .
- II. Žiadna zo strán n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh žalobcu, ktorý sa domáhal voči žalovanému práva na zaplatenie sumy 2.508,99 € s prísl. titulom plnenia zmluvy o pôžičke uzavretej medzi jeho právnym predchodcom a žalovaným dňa 20. 08. 2010.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný konštatoval, že zistil skutkový stav, podľa ktorého žalovaný uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu Consumer Finance Holding, a. s. zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky ŠANCA č. 5006002 zo dňa 20.08.2010, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2.038,30 € a žalovaný sa zaviazal zaplatiť pôvodnému veriteľovi cenu pôžičky vo výške 2.615,12 € tak, že uhradí 28 splátok vo výške po 93,40 € mesačne. Z prehľadu splátok a úhrad (platobnej histórie) za obdobie od 16. 08. 2010 do 09. 02. 2014, okresný súd zistil, že žalovaný dňa 16.08.2010 uhradil pôvodnému veriteľovi len sumu 59,02 €, pričom ide o jedinú platbu zo strany žalovaného. Pôvodný veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť pôžičky v dôsledku pretrvávajúceho porušovania Zmluvy zo strany žalovaného, ktorého následne vyzval k okamžitej úhrade všetkých splátok pôžičky jednorázovo v celkovej sume 2.587,64 € v lehote 3 dní od doručenia listiny, ktorú žalovaný prevzal dňa 08.02.2011. Z uvedeného okresný súd dospel k právnemu záveru, že predčasná splatnosť pôžičky nastala dňom 11.02.2011. Na základe uvedeného sa prioritne okresný súd zameril na námietku premlčania žalovaného nároku vznesenú žalovaným a aplikujúc ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 101 Občianskeho zákonníka dospel k právnemu záveru, že žalovaný nárok bol na súde uplatnený až po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou neuhradenej pôžičky zostatku dlhu prvýkrát dňa 12.02.2011, v dôsledku čoho trojročná premlčacia lehota uplynula dňom 12. 02. 2014. S poukazom na uvedené okresný súd návrh žalobcu v plnom rozsahu zamietol.

3. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného do 30. 06. 2016 (ďalej v texte „O. s. p.“), teda podľa úspechu v konaní.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Má za to, že súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ako aj krajských súdov SR a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 220 O. s. p. ho zmenil tak, že vyhovie návrhu žalobcu, resp. napadnutý rozsudok zruší a vec vráti na ďalšie konanie.

5. Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

6. Okresný súd o návrhu žalobcu rozhodol rozsudkom dňa 14. 05. 2015. Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolaciemu, bola vec predložená dňa 10. 02. 2016. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte aj „CSP“), ktorý v zmysle § 470 ods. 1 stanovuje, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa prvej vety odseku 2 § 470 CSP však platí, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ust. §-u 470 ods. 1 CSP a §-u 470 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých odvolaní, ktoré boli podané do 30. 06. 2016 a ktorý účinok zostal zachovaný aj po 30. 06. 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej (od 01. 07. 2016) účinnej právnej úpravy o odvolaní a odvolacom konaní, sa v prípade týchto odvolaní nemôžu uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 36/1995).

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal odvolanie žalobcu viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 (a contrario) CSP, rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh žalobcu zamietol (výrok v poradí I.) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (výrok v poradí II.) podľa ust. § 387 ods. 1, 2, CSP potvrdil ako vecne správny.

9. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň odkazuje i odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a na zdôraznenie správnosti tohto rozhodnutia uvádza nasledovné:

11. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že na uvedený vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb.) o premlčaní, ako aj jeho ustanovenia o spotrebiteľskej zmluve (§§ 52 a nasledujúce OZ), ako aj zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

12. Zásadnou odvolacou námietkou žalobcu bola aplikácia právnej úpravy na predmetný právny vzťah, ak žalobca namietal, že „súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, teda absolútny obchodno-závazkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo strán je spotrebiteľ.“ K uvedenej odvolacej námietke odvolací súd dopĺňa nasledovné:

13. Nepopierajúc povahu úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu, na otázku premlčania je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. I.ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. 06. 2013, v ktorom konštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver, ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

14. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne, normatívne vyriešila doplnením ust. §-u 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, ale i ďalších úprav, napr. ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a pod., aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 01. 04. 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis*, vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo 13/2014, 3MCdo 12/2014, v zmysle ktorých ustanovenie § 52 ods. 2, veta tretia Občianskeho zákonníka (prednostné použitie Občianskeho zákonníka), nadobudlo účinnosť 01. 05. 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia, „to znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom“.

15. Na záver odvolací súd dopĺňa, že samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za akých dochádza ku vzniku záväzku, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, jeho lepšiu znalosť práva, ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonodarca sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva a to formou obmedzenia autonómie vôle. Súkromné právo garantuje každému, čo najširšiu mieru možnosti slobodného jednania, avšak práve preto, že ju garantuje každému, musí ju zároveň u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým. Zo stretu autonómie vôle a z idey rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany, a to s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, teda spravodlivosti, ekvity, či rovnováhy zúčastnených záujmov. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne (napr. vzťahu dodávateľa so spotrebiteľom), sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť východzích prostriedkov spôsobuje i nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je potom možné vidieť v nerovnovážnej úprave subjektívnych práv a povinností účastníkov súkromnoprávneho vzťahu tým, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) je priznaných viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom danej právnej úpravy je teda snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami panujú, inak povedané, aby bolo možné rovnosť dosiahnuť, je nutné nerovnosť východzích pozícií korigovať zákonnou úpravou práv a povinností. Okrem uvedenej úpravy práv a povinností možno navyše od dodávateľa vyžadovať, aby sa vo vzťahu k spotrebiteľovi choval vo všeobecnosti poctivo. Pokiaľ týmto spôsobom dodávateľ nepostupuje, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť jednania dodávateľa a takémuto nepoctivému jednaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu (porovnaj napr. § 265 Obchodného zákonníka, § 3 Občianskeho zákonníka alebo § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa).

16. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvej inštancie návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s § 387 ods. 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, potvrdil. Okresný súd správne rozhodol i o náhrade trov konania, teda podľa úspechu v konaní, ktorú skutočnosť odvolací súd konštatuje aj napriek tomu, že konkrétnymi dôvodmi výrok o náhrade trov konania nebol odvolaním napadnutý, avšak ide v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP o výrok závislý.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle §-u 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému, ktorý úspešný v odvolacom konaní bol, trovy odvolacieho konania, ktoré by boli preukázané, odôvodnené a ktoré by predstavovali účelne vynaložené výdavky žalovaného (§ 251 CSP), nevznikli. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).